

PLATFORMA
za posjetu prof. dr Olivera Injac, ministarke odbrane,
Republici Letoniji, 07. jul 2021. godine

Ministarka odbrane, prof. dr Olivera Injac, boraviće u zvaničnoj posjeti Republici Letoniji, 07. jula 2021. godine.

Predmetna posjeta realizovaće se u saradnji Ministarstva odbrane Republike Slovenije, Ministarstva odbrane Republike Letonije, Ministarstva odbrane Republike Sjeverne Makedonije i Ministarstva odbrane Crne Gore. Naime, 06. jula 2021. godine ministarka Injac će se uputiti u Ljubljano, Republika Slovenija, gde će se sastati sa ministarkom odbrane Republike Sjeverne Makedonije i ministrom odbrane Republike Slovenije, sa kojima će narednog dana, 07. jula 2021. godine, otputovati u jednodnevnu posjetu Republici Letoniji.

Tokom posjete Republici Letoniji, ministarka Injac će se sastati sa ministrom odbrane Republike Letonije, Artisom Pabrisom, te posjetiti vojnu bazu Adaži u kojoj je stacioniran VI Kontigent pripadnika Vojske Crne Gore u okviru NATO Ojačanog prisustva (enhanced Forward Presence, eFP).

Ministarka će u okviru posjete bazi iskoristiti priliku da posjeti pripadnike Vojske Crne Gore stacionirane u sklopu VI kontingenta u okviru eFP.

Sticanjem statusa punopravne članice NATO, kao i učešćem pripadnika Vojske Crne Gore u eFP od decembra 2018. godine, obostrano je prepoznata potreba jačanja bilateralne saradnje Crne Gore i Republike Letonije u oblasti odbrane, kao i jačanja multilateralne saradnje u okviru mirovnih misija. Stoga, predstojeća posjeta ministarke Injac Republici Letoniji i bazi Adaži biće prilika za razmatranje modaliteta i jačanja bilateralne saradnje u domenu odbrane, sa fokusom na značaj doprinosa savezničkih zemalja eFP misiji, a ministri će razmijeniti mišljenja o bezbjednosnoj situaciji u okviru regiona Zapadnog Balkana i Baltika, kao i o budućem angažovanju u okviru eFP.

SARADNJA U OKVIRU eFP U OBLASTI ODBRANE

Snage eFP su uspostavljene u julu 2017. godine kao odbrambene, proporcionalno usklađene i organizovane u skladu sa međunarodnim obavezama NATO saveza. One predstavljaju značajnu posvećenost saveznika odbrambenoj politici i opipljiv podsjetnik da je napad na jednog saveznika napad na savez u cjelini. Pripadnici Vojske Crne Gore u eFP misiji angažovani su od 10. decembra 2018. godine u multinacionalnoj borbenoj grupi pod okriljem Kanade.

Saradnja između Crne Gore i Republike Letonije u oblasti odbrane uspostavljena je nedugo nakon obnove nezavisnosti Crne Gore. Stoga je Sporazum o saradnji u oblasti odbrane između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva odbrane Republike Letonije potpisan 6. novembra 2008. godine, a njime su definisane sljedeće oblasti saradnje: odbrambena i bezbjednosna politika, demokratska kontrola vojske - uključujući i pravne aspekte, obrazovanje i obuka civilnih i vojnih kadrova, pitanja u vezi sa međunarodnim i humanitarnim misijama, vojna nauka, struktura kopnene vojske, mornarice (i obalne straže), vazduhoplovstva i logistike, odnosa sa javnošću, pitanja zaštite životne sredine i zagađenja u vojnim fabrikama, te ostale teme od zajedničkog interesa.

STAVOVI KOJE ĆE ZASTUPATI DELEGACIJA MINISTARSTVA ODBRANE CRNE GORE

Imajući u vidu da je u septembru 2020. godine Crna Gora uspješno okončala svoj angažman u misiji „Resolute support“ (ranije ISAF) u Avganistanu, ministarka Injac će informisati sagovornike da Ministarstvo odbrane i Vojska Crne Gore razmatraju opcije za dodatnim angažovanjem u međunarodnim misijama. U tom kontekstu, Injac će istaći da se razmatra proširenje angažmana u okviru ove aktivnosti. Ministarka će naglasiti kontekst udruživanja regionalnih napora u angažovanju u okviru eFP, imajući u vidu da se pomenuto dodatno angažovanje razmatra kao udruženo djelovanje Crne Gore, Republike Slovenije i Republike Sjeverne Makedonije.

Imajući u vidu sedamnaestogodišnje evroatlantsko iskustvo Republike Letonije, te njenu otvorenu i aktivnu podršku koja je ukazivana Crnoj Gori tokom njenog evroatlantskog puta, kao i učešće pripadnika Vojske Crne Gore u eFP misiju u Republici Letoniji i kredibilno savezništvo dvije države pod okriljem NATO, ministarka Injac će naglasiti spremnost Crne Gore za intenziviranje saradnje u oblasti odbrane i definisanje zajedničkih odbrambenih projekata.

Injac će istaći da nedavno upućivanje VI Kontingenta pripadnika Vojske Crne Gore u eFP misiju, koji se sastoji od jednog štabnog oficira u Komandi i devet članova Odjeljenja izviđača pješadije, predstavlja dodatan motiv za jačanje bilateralnih odnosa, kao i potvrdu da je Crna Gora odlučna u namjeri da, u skladu sa svojim kapacitetima, doprinosi jačanju sistema kolektivne bezbjednosti unaprjeđujući operativne sposobnosti i interoperabilnost Vojske Crne Gore. Injac će istaći značaj posvećenosti saveznica NATO politici odvratanja i odbrane, imajući u vidu težnju država članica da očuvaju mir u Evropi, ističući da upravo eFP predstavlja uspješan put ka tome. Ministarka će naglasiti da je doprinos Crne Gore eFP-u još jedan dokaz crnogorske posvećenosti jačanju globalnog mira i stabilnosti, kao i povjerenja među oružanim snagama savezničkih zemalja. Injac će iskazati uvjerenje da se međunarodna zajednica može suočiti sa nepredvidivim bezbjednosnim izazovima isključivo jačanjem jedinstva i solidarnosti, i da će Crna Gora i u narednom periodu nastaviti da podržava napore Alijanse u projektovanju dugoročne stabilnosti. U vezi sa tim, ministarka će informisati sagovornika o dinamici i budućim planovima doprinosa Vojske Crne Gore kolektivnom sistemu bezbjednosti kroz nastavak angažmana u 4 međunarodne misije, i to EU

NAVFOR ATALANTA u vodama Adenskog zaliva, EUTM u Maliju, KFOR na Kosovu i MINURSO u Zapadnoj Sahari, te angažovanja jednog pripadnika Vojske Crne Gore u NATO misiji u Iraku (NMI), na dužnost logističkog podoficira.

Ministarka će informisati sagovornika sa predviđenim trendom rasta odbrambenog budžeta, naglašavajući da će se planiranim dostizanjem od 2% BDP za odbranu do 2024. godine, što je predviđeno Planom investiranja u odbranu 2019-2024, ispuniti preduslovi da Vojska Crne Gore bude održiva i sposobna da odgovori savremenim bezbjednosnim izazovima.

Takođe, biće razmijenjena mišljenja o značaju koncepta regionalne bezbjednosti i njegove uloge u međunarodnoj bezbjednosti. S tim u vezi, ministarka Injac će informisati o čvrstoj opredijeljenosti Crne Gore za unaprjeđenje regionalne saradnje i održavanje dobrosusjedskih odnosa, čemu u prilog svjedoči angažman Crne Gore u brojnim regionalnim inicijativama odbrambenog karaktera kao što su Američko – jadranska povelja – A5, Balkanska medicinska namjenska jedinica – BMTF, Centar za bezbjednosnu saradnju – RACVIAC i Konferencija načelnika generalštabova - B9. Injac je izrazila zadovoljstvo posvećenošću Republike Letonije regionalnoj saradnji kada je Baltički region u pitanju, što svoju potvrdu nalazi u angažmanu Letonije u brojnim regionalnim inicijativama koje tretiraju domen odbrane, kao što su Baltički savjet ministara, Baltička pomorska eskadrila i Baltički vojni odbor.

SASTAV DELEGACIJE I TROŠKOVI:

Delegaciju Ministarstva odbrane predvođiće prof. dr Olivera Injac, ministarka odbrane, a u istoj će biti:

- brigadni general Milutin Đurović, načelnik Generalštaba Vojske Crne Gore, i
- Radmila Perović, načelnica Direkcije za multilateralnu saradnju.

Troškove puta i boravka snose Ministarstvo odbrane Republike Letonije i Ministarstvo odbrane Republike Slovenije.

PREDLOG ZAKLJUČAKA:

Vlada Crne Gore je, na sjednici održanoj _____ 2021. godine, razmotrila i utvrdila Platformu za posjetu prof. dr Olivera Injac, ministarke odbrane, Republici Letoniji, 07. jul 2021. godine.

1. U sastavu delegacije, koju predvodi prof. dr Olivera Injac, ministarka odbrane, biće:

- brigadni general Milutin Đurović, načelnik Generalštaba Vojske Crne Gore, i
- Radmila Perović, načelnica Direkcije za multilateralnu saradnju.